

кива често се даваха на Илариона, тъй като той бъше младъ, хубавецъ, съ румени страни“. Играни съ били: „Геновева“, „Изгубена Станка“, „Ружица“, „Велизарий“ и др.

Въ 1870 г. била образувана българска музикална дружина (пъвческо дружество) съ пъвчески хоръ, въ който участвувалъ и Иларионъ. Давали концерти, вечеринки и др.

Но Иларионъ е взелъ живо участие и въ църковната борба тогава. Следъ изгонването на последния гръцки владика Синесий (1864 г.), малкото гърци и гърчеющи се въ Русе, се проявявали отъ време на време. Въ края на декемврий 1872 г., възползвани отъ отсѫтствието отъ града на българския митрополитъ Григорий, тъ импровизирали въ една частна къща църква и повикали гръцкия свещеникъ отъ Гюргево да служи на Нова година. Като се научили гражданите за това, на 31 декемврий 1872 г. се събрали и отправили къмъ Конака, носейки царския ферманъ (за учредяване на екзархията). Валията излѣзълъ, изслушалъ ги и обѣщалъ, че нѣма да позволи гръцката служба. Въпрѣки това, вечерната започнала. Тогава гражданитѣ се събрали отново, нападнали и съборили къщата-църква. Споредъ Обретеновъ, *Иларионъ билъ на чело на тълпата и въобщѣ на цѣлата демонстрация*; билъ е и въ комисията, която се явила предъ валията.

* * *

Тази мирна просвѣтна дейност прикривала другата, подмолната, която се вършила много по-enerгично и ревностно. Любенъ Каравеловъ, Ботевъ и др. въ революционните вестници бичували „мирната просвѣтна дейност подъ сѣнката на султана“, обаче, привърженцитѣ имъ въ „Българско“, учители, читалищни дейци и др. малобройни интелигентни въ малките български градове, намирали време и за нея. Тъ редѣли училища, читалища,